

ПРОТОКОЛ засідання Вченої ради ГАО
19.09.2019 р. № 11
м. Київ

Учену раду ГАО НАН України в складі 25 чоловік затверджено Постановою Бюро Відділення фізики й астрономії НАН України від 4 липня 2017 р. (протокол № 5) зі змінами, затвердженими Постановою Бюро Відділення фізики й астрономії НАН України від 18 грудня 2018 р. (протокол № 9).

ПРИСУТНІ: 15 членів Ученої ради ГАО НАН України – акад. НАН України **Я.С. Яцків** (голова Вченої ради ГАО НАН України), к.ф.-м.н. **С.Г. Кравчук** (заступник голови Вченої ради ГАО НАН України), **О.О. Сободар** (т.в.о. ученого секретаря Ученої ради ГАО НАН України), чл.-кор. НАН України **Л.С. Пілюгін**, д.ф.-м.н. **П.П. Берцик**, д.ф.-м.н. **Ж.М. Длугач**, д.ф.-м.н. **П.П. Корсун**, к.ф.-м.н. **І.Б. Вавилова**, к.ф.-м.н. **А.А.Василенко**, к.ф.-м.н. **О.А. Велесь**, к.ф.-м.н. **П.Ф. Лазоренко**, к.ф.-м.н. **С.М.Осіпов**, к.ф.-м.н. **Б.О. Шахов**, к.т.н. **І.І. Синявський**, **В.Л. Костюченко** (голова профспілки)

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Доповідь д.ф.-м.н. П.П. Берцика з нагоди 55-річчя від дня народження.
2. Проведення конкурсу на Стипендію НАН України.
3. Звіти про закордонне відрядження (П.П. Берцик, О. С. Шубіна).
4. Різне (деякі поточні справи ГАО НАН України).

---

1. СЛУХАЛИ: Доповідь П.П. Берцика з нагоди 55-річчя від дня народження.

Голова Вченої ради ГАО НАН України акад. НАН України **Я.С. Яцків** привітав П.П. Берцика з 55-річчям від дня народження, перелічив, на яких посадах П.П. Берцик працював у ГАО НАН України за весь його період роботи, назвав основні здобутки ювіляра, відзначив ефективне виконання доручень з оцінювання роботи підрозділів ГАО та побажав нових наукових здобутків.

П.П. Берцик виступив з презентацією зі спогадами про університет і друзів. Він показав особисті фотографії з університету та у перші роки роботи в ГАО НАН України, відзначив особливості процесу навчання та своє враження від роботи з колегами.

Після представлення презентації, в обговоренні взяли участь **О.О. Святогоров**, **С.Г. Кравчук**, **Ж.М. Длугач**.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** подякував за розповідь та побажав почати писати мемуари.

УХВАЛИЛИ: Інформацію взяти до відома.

2. СЛУХАЛИ: Проведення конкурсу на Стипендію НАН України.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** пояснив, що потрібно подати одного кандидата від ГАО НАН України, а також нагадав, хто надавав рекомендації обом кандидатам.

Чл.-кор. НАН України **Л.С. Пілюгін** повідомив, чим займається І. Зінченко та назвав його наукові здобутки.

І.Б. Вавилова проінформувала про роботу Ю. Бабика та його наукові здобутки.

Для проведення таємного голосування обрано лічильну комісію у складі: к.ф.-м.н. **С.М. Осіпов**, к.ф.-м.н. **О.А. Велесь**, д.ф.-м.н. **П.П. Корсун**.

Після процедури таємного голосування були оголошені результати, а саме:

щодо кандидатури Зінченка І.А. — «за» – 9, «проти» – 2, «утримались» – 3;

щодо кандидатури Бабика Ю.В. — «за» – 5, «проти» – 4, «утримались» – 1.

УХВАЛИЛИ: За результатами таємного голосування членів Ученої ради ГАО НАН України (за – 9; проти – 2; утрималися – 3) висунути кандидатуру ст. наук. співр. відділу фізики зір та галактик **ЗІНЧЕНКА Ігора Андрійовича** для участі в конкурсі на здобуття стипендії НАН України для молодих учених.

3. СЛУХАЛИ: Звіти про закордонне відрядження.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово зав. відділу фізики зір та галактик д.ф.-м.н. **П.П. Берцику**.

П.П. Берцик розповів про своє відрядження до Національної астрономічної обсерваторії Китайської АН (Пекін, КНР) для ознайомлення з дослідженнями Місяця.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово м.н.с. лабораторії фізики малих тіл Сонячної системи **О.С. Шубіній**.

О.С. Шубіна розповіла про своє відрядження до Астрономічного інституту Словацької АН (Татранська ломниця, Словаччина) з метою дослідження фізичних властивостей вибраних планет.

УХВАЛИЛИ: Інформацію про закордонні відрядження співробітників ГАО НАН України **П.П. Берцика** й **О.С. Шубіної** взяти до відома.

4.

а) СЛУХАЛИ: Дещо про оцінювання лабораторій ГАО НАН України.

П.П. Берцик пояснив ситуацію щодо цитування статей у лабораторіях ГАО НАН України у контексті оцінювання ГАО НАН України. Він навів статистику публікацій та пояснив, чому деякі лабораторії не отримали категорію «А».

УХВАЛИЛИ: Інформацію про цитування статей у лабораторіях ГАО НАН України взяти до відома.

б) СЛУХАЛИ: Про наукові дослідження, заплановані в ГАО НАН України на четвертий квартал 2019 р. за бюджетною програмою «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень».

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** проінформував про те, що треба надати інформацію до Відділення фізики й астрономії НАН України про наукові дослідження, котрі заплановано до виконання в Обсерваторії протягом поточного року за бюджетною програмою «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (КПКВК 6541230). Доповідач зазначив, що надійшли пропозиції від дирекції ГАО НАН України рекомендувати для фінансування за КПКВК 6541230 (у розмірі 350 тис. грн.) дослідження, котрі ведуться в рамках НДР «Визначення та аналіз змін параметрів обертання Землі (ПОЗ), регіональних та локальних рухів і деформацій (РіД) на геодинамічних полігонах України за даними астрокосмічних спостережень» (науковий керівник: кандидат фізико-математичних наук М.М. Медведський).

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** відмітив, що ці дослідження за тематикою відповідають напрямам, переліченим у названій вище бюджетній програмі, і нагадав основну мету згаданої НДР: на основі сучасних даних астрокосмічних спостережень визначити параметри обертання Землі з точністю міжнародних стандартів, провести на новому рівні дослідження теорії обертання Землі; забезпечити функціонування діючої Української мережі станцій; аналіз неперервних рядів ПОЗ з метою визначення причин, що викликають нерівномірний рух полюса; дослідження впливу змін ПОЗ та РіД на реалізації небесної та загальноземної систем відліку; вдосконалення програмних комплексів обробки спостережень; підвищення якості отримуваних спостережень; теоретичні дослідження з проблеми космічної геодинаміки та розробка програмних комплексів визначення ПОЗ та інших параметрів; лазерна локація штучних супутників Землі.

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України (за – 15, проти – 0, утрималися – 0) рекомендувати проведення наукових досліджень в рамках науково-дослідної роботи *«Визначення та аналіз змін параметрів обертання Землі (ПОЗ), регіональних та локальних рухів і деформацій (РіД) на геодинамічних полігонах України за даними астрокосмічних спостережень»* (науковий керівник: кандидат фізико-математичних наук Михайло Михайлович Медведський) за бюджетною програмою «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (фінансування за КПКВК 6541230 у розмірі 350 (триста п'ятдесят) тис. грн.) у четвертому кварталі 2019 р.

Основна мета названої роботи: на основі сучасних даних астрокосмічних спостережень визначити параметри обертання Землі з точністю міжнародних стандартів, провести на новому рівні дослідження теорії обертання Землі; забезпечити функціонування діючої Української мережі станцій; аналіз неперервних рядів ПОЗ з метою визначення причин, що викликають нерівномірний рух полюса; дослідження впливу змін ПОЗ та РіД на реалізації небесної та загальноземної систем відліку; вдосконалення програмних комплексів обробки спостережень; підвищення якості отримуваних спостережень; теоретичні дослідження з проблеми космічної геодинаміки та розробка програмних комплексів визначення ПОЗ та інших параметрів; лазерна локація штучних супутників Землі.

в) СЛУХАЛИ: Доповідь д.ф.-м.н. А.П. Відьмаченка — головного редактора щорічника «Астрономічний календар» (науково-популярне видання довідкового характеру) — про підготовку матеріалів до 66-го випуску «Астрономічного календаря»

(на 2020 р.).

УХВАЛИЛИ: За результатами відкритого голосування («за» — 15; «проти» — 0, «утримались» — 0) рекомендувати до друку рукопис 66-го випуску науково-популярного щорічника «Астрономічний календар» (на 2020 р.).

г) **СЛУХАЛИ:** Про нагородження Золотою медаллю ім. академіка О.Я. Орлова ГАО НАН України.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** виступив з ініціативою перейти до другого туру нагородження Золотою медаллю ім. академіка О.Я. Орлова ГАО НАН України. Він запропонував кандидатури:

А.О. Корсунь – за дослідження спадщини О.Я. Орлова;

Ю.М. Іваценка – за громадську ініціативу щодо побудови Андрушівської обсерваторії та відкриття малих планет;

Н. Канітейн – за вагомий внесок у дослідження обертання Землі та розвиток Міжнародної служби обертання Землі при Паризькій обсерваторії;

Р.Р. Кондратюка – за багатолітню працю з метою розвитку астрономічної науки в Україні;

Полтавську гравіметричну обсерваторію Інституту геофізики НАН України ім. С.І. Субботіна – за збереження традицій астрогеодинамічної школи Орлова.

УХВАЛИЛИ: За результатами відкритого голосування нагородити Золотою медаллю ім. акад. О.Я. Орлова ГАО НАН України усі зазначені вище кандидатури.

Голова Вченої ради ГАО НАН України _____ акад. НАН України Я.С. Яцків,

т.в.о ученого секретаря Ученої ради ГАО НАН України _____ О.О. Сободар.